

SAOPŠTENJE 122/2022

Datum objave:
30.8.2022.

Preliminarni podaci

Spoljnotrgovinska robna razmjena Crne Gore

Januar - Jul 2022. godine

Ukupna spoljnotrgovinska robna razmjena Crne Gore za januar-jul 2022. godine, prema preliminarnim podacima iznosila je 2 352,1 miliona eura, što ukazuje na rast od 47,9% u odnosu na isti period prethodne godine.

Izvoz robe imao je vrijednost od 427,0 miliona eura, a **uvoz** 1 925,1 miliona eura. U odnosu na isti period prethodne godine izvoz je bio veći za 81,6%, a uvoz veći za 42,0%.

Pokrivenost uvoza izvozom iznosila je 22,2% i veća je u odnosu na isti period prethodne godine kada je iznosila 17,3%.

U strukturi izvoza prema standardnoj međunarodnoj trgovinskoj klasifikaciji (SMTK) najviše su zastupljena **Mineralna goriva i maziva (sektor 3)**, u iznosu od 137,5 miliona eura (koje čine: Električna energija – 121,8 mil. eura i ostalo).

U strukturi uvoza prema SMTK-u najviše su zastupljeni **Mašine i transportni uređaji (sektor 7)** u iznosu od 383,5 miliona eura (koje čine: Drumska vozila – 115,7 mil. eura, Električne mašine, aparati i uređaji – 71,0 mil.eura i ostalo).

Najveći spoljnotgovinski partneri u izvozu bili su: Švajcarska (96,3 mil. eura), Srbija (76,2 mil. eura) i Bosna i Hercegovina (59,6 mil. eura).

Najveći spoljnotgovinski partneri u uvozu bili su: Srbija (328,6 mil. eura), Kina (172,3 mil. eura) i Grčka (154,4 mil. eura). Spoljnotrgovinska robna razmjena bila je najveća sa potpisnicama CEFTA-e i sa Evropskom unijom.

Grafik 1. Ukupna spoljnotrgovinska robna razmjena po mjesecima, u mil. EUR

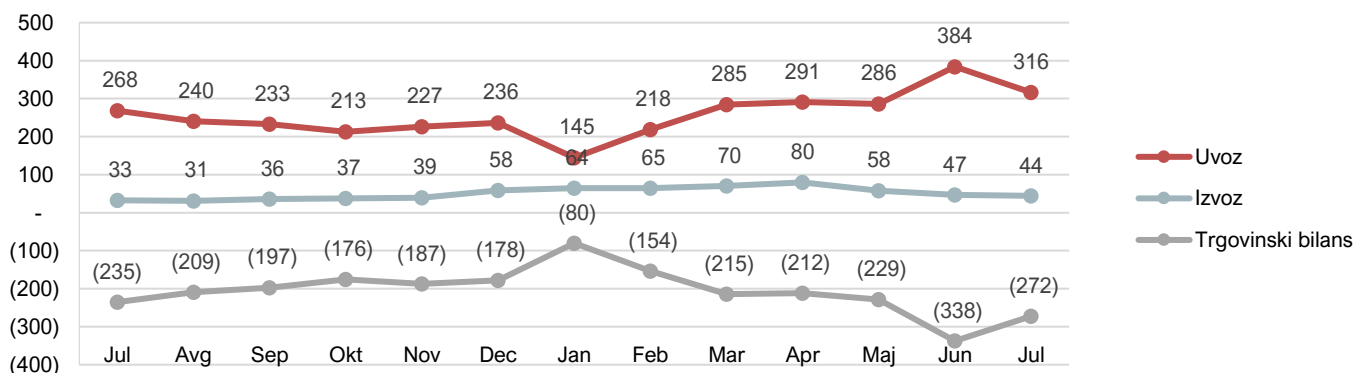

Tabela 1. Spoljnotrgovinska robna razmjena Crne Gore po mjesecima¹

u hilj. EUR

PERIOD	UVOZ	IZVOZ	SPOLJNOTRGOVINSKA ROBNA RAZMJENA	TRGOVINSKI BILANS
2021				
Januar	103 751	25 318	129 070	-78 433
Februar	149 184	34 901	184 086	-114 283
Mart	185 514	34 195	219 708	-151 319
April	200 897	41 380	242 277	-159 516
Maj	205 981	30 810	236 791	-175 172
Jun	242 264	35 928	278 192	-206 336
Jul	268 113	32 620	300 733	-235 494
Avgust	240 368	31 095	271 463	-209 274
Septembar	233 048	35 873	268 921	-197 175
Oktoobar	213 092	37 317	250 409	-175 775
Novembar	226 545	39 178	265 723	-187 367
Decembar	236 356	58 431	294 786	-177 925
2022				
Januar	144 578	64 343	208 921	-80 235
Februar	218 416	64 548	282 965	-153 868
Mart	284 696	70 138	354 834	-214 559
April	290 994	79 595	370 589	-211 398
Maj	286 335	57 570	343 905	-228 765
Jun	384 283	46 527	430 810	-337 755
Jul	315 808	44 294	360 101	-271 514

Tabela 2. Spoljnotrgovinska robna razmjena Crne Gore po kontinentima i odabranim zemljama

TRGOVINSKI PARTNERI	UVOZ				IZVOZ				TRGOVINSKI BILANS	
	Jan – Jul 2021		Jan - Jul 2022		Jan – Jul 2021		Jan - Jul 2022		Jan - Jul 2021	Jan - Jul 2022
	%	u hilj. EUR	%	u hilj. EUR	%	u hilj. EUR	%	u hilj. EUR	u hilj. EUR	u hilj. EUR
SVIJET	100,0	1 355 705	100,0	1 925 109	100,0	235 152	100,0	427 015	-1 120 553	-1 498 094
Evropa	81,9	1 110 909	80,2	1 543 655	93,9	220 834	93,9	401 124	-890 075	-1 142 531
EU-27	45,7	618 954	43,6	839 828	35,7	83 909	28,8	122 906	-535 045	-716 922
CEFTA ²	28,1	381 472	25,7	495 519	44,2	104 047	37,8	161 496	-277 425	-334 023
Afrika	0,3	4 592	0,5	9 286	1,4	3 241	0,4	1 738	-1 351	-7 548
Azija	15,2	205 503	14,7	283 933	3,3	7 762	4,8	20 447	-197 741	-263 486
Amerika	2,5	34 154	4,6	87 603	1,4	3 211	0,8	3 601	-30 943	-84 002
Okeanija	0,0	546	0,0	633	0,0	103	0,0	104	-443	-528
SAD	1,2	16 398	0,8	14 768	0,8	1 931	0,4	1 873	-14 466	-12 895
Kina	10,4	140 952	9,0	172 307	0,8	1 784	2,6	11 172	-139 168	-161 135
Rusija	0,4	4 781	0,3	5 447	0,7	1 637	0,1	372	-3 144	-5 075
Švajcarska	1,8	23 890	3,6	69 800	8,0	18 720	22,6	96 332	-5 171	26 532
Japan	0,7	9 319	0,8	16 179	0,0	101	0,0	200	-9 218	-15 979
Turska	4,5	60 694	5,7	108 848	4,1	9 637	2,6	10 892	-51 057	-97 956
Brazil	0,5	6 278	0,6	12 463	0,0	13	0,0	12	-6 265	-12 452
Ujedinjeno Kraljevstvo	0,9	12 162	0,7	13 721	0,3	709	0,7	3 018	-11 454	-10 703

¹ Podaci na detaljnijem nivou se nalaze u bazi spoljnotrgovinske robne razmjene, link: [Podaci](#)² Albanija, Bosna i Hercegovina, Sjeverna Makedonija, Moldavija, Srbija i Kosovo

Tabela 3. Spoljnotrgovinska robna razmjena sa državama članicama EU i potpisnicama CEFTA-e³

u hilj. EUR

TRGOVINSKI PARTNERI	UVOZ		IZVOZ		TRGOVINSKI BILANS	
	Jan - Jul 2021	Jan - Jul 2022	Jan - Jul 2021	Jan - Jul 2022	Jan - Jul 2021	Jan - Jul 2022
SVIJET	1 355 705	1 925 109	235 152	427 015	-1 120 553	-1 498 094
EU-27	618 954	839 828	83 909	122 906	-535 045	-716 922
Austrija	14 825	19 003	922	1 259	-13 903	-17 745
Belgija	10 644	12 894	323	413	-10 321	-12 481
Bugarska	6 609	12 337	429	785	-6 180	-11 552
Češka	14 128	20 520	8 489	14 066	-5 639	-6 454
Danska	5 541	10 012	609	6 155	-4 932	-3 857
Estonija	247	616	69	338	-178	-278
Finska	1 975	2 178	2	10	-1 973	-2 168
Francuska	26 744	40 512	659	1 119	-26 084	-39 393
Grčka	74 281	154 415	8 376	343	-65 904	-154 072
Holandija	27 236	30 528	944	918	-26 292	-29 610
Irska	20 915	3 929	7	4	-20 907	-3 925
Italija	89 030	113 823	16 554	10 682	-72 475	-103 141
Kipar	88	1 201	61	9	-27	-1 192
Letonija	473	1 051	5	0	-468	-1 050
Litvanija	613	531	1	4	-612	-527
Luksemburg	209	542	785	23 867	576	23 325
Mađarska	12 446	15 400	6 192	5 855	-6 254	-9 546
Malta	5	6	348	410	343	404
Njemačka	130 107	140 882	10 680	12 218	-119 427	-128 664
Poljska	23 487	33 848	8 583	9 833	-14 904	-24 014
Portugalija	2 067	3 129	7	6	-2 060	-3 123
Hrvatska	73 320	112 411	1 864	3 947	-71 457	-108 464
Rumunija	15 178	20 633	133	311	-15 046	-20 322
Slovačka	4 315	5 605	888	33	-3 427	-5 572
Slovenija	25 351	37 477	13 750	27 219	-11 601	-10 258
Španija	28 812	32 530	2 092	2 263	-26 720	-30 268
Švedska	10 309	13 815	1 138	840	-9 171	-12 975
CEFTA	381 472	495 519	104 047	161 496	-277 425	-334 023
Albanija	24 423	33 017	8 688	12 325	-15 735	-20 692
Bosna i Hercegovina	67 762	99 197	18 244	59 573	-49 518	-39 624
Moldavija	110	205	0	0	-110	-205
Sjeverna Makedonija	16 393	20 336	2 197	2 923	-14 197	-17 413
Srbija	268 086	328 613	63 111	76 228	-204 975	-252 385
Kosovo	4 699	14 151	11 807	10 447	7 109	-3 704
Ostale zemlje (izvan EU-27 i CEFTA-e)	355 279	589 762	47 195	142 613	-308 084	-447 149

³ Podaci na detaljnijem nivou se nalaze u bazi spoljnotrgovinske robne razmjene, link: [Podaci](#)

Tabela 4. Spoljnotrgovinska robna razmjena Crne Gore prema odsjeku SMTK⁴

PODJELA PREMA ODSJEKU SMTK	Uvoz			Izvoz		
	Jan - Jul 2021	Jan - Jul 2022	Jan-Jul 2022 Jan-Jul 2021	Jan - Jul 2021	Jan - Jul 2022	Jan-Jul 2022 Jan-Jul 2021
	u hilj. EUR	u hilj. EUR	Indeks	u hilj. EUR	u hilj. EUR	Indeks
0-9 UKUPNO	1 355 705	1 925 109	142,0	235 152	427 015	181,6
0 Hrana i žive životinje	257 024	340 785	132,6	14 913	18 612	124,8
00 Žive životinje	16 923	22 038	130,2	50	139	280,4
01 Meso i prerada mesa	50 191	70 542	140,5	8 595	12 547	146,0
02 Mliječni proizvodi i jaja	32 139	41 156	128,1	99	181	181,8
03 Ribe i prerađevine od ribe	10 515	14 826	141,0	117	1	0,8
04 Žitarice i proizvodi od žitarica	37 363	53 210	142,4	418	383	91,6
05 Povrće i voće	40 975	49 777	121,5	3 770	3 347	88,8
06 Šećer proizvodi od šećera i med	6 152	8 308	135,1	42	47	111,6
07 Kafa čaj kakao i začini	19 479	26 120	134,1	1 133	1 141	100,7
08 Stočna hrana (sem žita u zrnu)	14 466	18 272	126,3	553	526	95,2
09 Razni proizvodi za ishranu	28 822	36 534	126,8	136	300	221,1
1 Piće i duvan	49 591	67 158	135,4	11 368	6 726	59,2
11 Pića	38 687	50 799	131,3	6 019	6 557	108,9
12 Duvan i proizvodi od duvana	10 903	16 359	150,0	5 349	169	3,2
2 Sirove materije sem goriva	27 182	15 667	57,6	50 963	52 823	103,6
21 Kože sirove i krzna nečinjena	0	0	0,0	1 317	1 248	94,8
22 Uljano sjeme i plodovi	1 263	1 137	90,0	21	5	24,9
23 Sirovi kaučuk	114	187	164,2	0	3	0,0
24 Pluta i drvo	2 488	3 229	129,8	16 279	20 263	124,5
25 Celuloza i otpaci od hartije	22	6	25,0	658	962	146,2
26 Tekstilna vlakna i otpaci	292	535	183,5	16	13	78,7
27 Sirova đubriva i minerali	2 615	2 080	79,5	1 173	1 368	116,7
28 Mineralne rude i otpaci metala	14 014	1 531	10,9	30 817	28 624	92,9
29 Životinjske i biljne sirove materije	6 374	6 963	109,2	681	337	49,4
3 Mineralna goriva i maziva	129 649	298 807	230,5	52 219	137 459	263,2
32 Kameni ugalj koks i briketi	2 790	615	22,0	2 983	5 634	188,9
33 Nafta i naftni derivati	93 073	203 610	218,8	2 289	10 025	300 ¹
34 Gas prirodni i industrijski	5 327	9 224	173,1	1	0	0,0
35 Električna energija	28 457	85 358	300,0	46 946	121 799	259,4
4 Životinjska i biljna ulja i masti	8 939	16 434	183,8	391	832	212,5
41 Životinjska ulja i masti	379	594	156,9	259	492	189,9
42 Čvrste biljne masti i ulja	8 511	15 819	185,9	79	168	211,0
43 Prerađena životinjska i biljna ulja	49	21	42,5	53	172	300 ¹
5 Hemijski proizvodi	185 791	198 662	106,9	19 210	22 638	117,8
51 Organski hemijski proizvodi	2 039	1 438	70,5	26	121	300 ¹
52 Neorganski hemijski proizvodi	2 461	2 288	93,0	1 380	515	37,3
53 Proizvodi za bojenje i stavljenje	16 870	19 550	115,9	23	83	300 ¹
54 Medicinski i farmaceutski proizvodi	87 194	88 374	101,4	15 319	19 037	124,3
55 Eterična ulja parfemski i toaletni preparati	29 854	37 437	125,4	676	816	120,6
56 Đubriva (osim sirovih)	2 175	2 766	127,2	0	0	0,0
57 Plastične materije u primarnim oblicima	3 471	3 600	103,7	122	278	228,5
58 Plastične mase u ostalim oblicima	18 689	23 169	124,0	687	375	54,6
59 Hemijske materije i proizvodi nigdje pomenuti	23 037	20 040	87,0	978	1 414	144,5

⁴ Podaci na detaljnijem nivou se nalaze u bazi spoljnotrgovinske robne razmjene, link: [Podaci](#)

Tabela 4. Spoljnotrgovinska robna razmjena Crne Gore prema odsjeku SMTK

/nastavak/

PODJELA PREMA ODSJEKU SMTK	Uvoz			Izvoz		
	Jan - Jul 2021	Jan - Jul 2022	Jan-Jul 2022 Jan-Jul 2021	Jan - Jul 2021	Jan - Jul 2022	Jan-Jul 2022 Jan-Jul 2021
	u hilj. EUR	u hilj. EUR	Indeks	u hilj. EUR	u hilj. EUR	Indeks
6 Proizvodi svrstani po materijalu	219 101	363 764	166,0	52 142	131 215	251,6
61 Koža proizvodi od kože i krzna	218	163	75,0	52	84	162,9
62 Proizvodi od kaučuka	10 356	13 874	134,0	53	171	300 ¹
63 Proizvodi od plute i drveta	16 030	21 142	131,9	1 091	2 309	211,7
64 Hartija karton i proizvodi od celuloze	19 996	28 548	142,8	256	1 071	300 ¹
65 Predivo tkanine i tekstilni proizvodi	14 036	15 424	109,9	266	1 005	300 ¹
66 Proizvodi od nemetalnih minerala	50 816	70 376	138,5	2 174	2 042	94,0
67 Gvožđe i čelik	43 114	48 189	111,8	5 619	5 297	94,3
68 Obojeni metali	10 869	97 701	300 ¹	40 226	114 272	284,1
69 Proizvodi od metala nigdje drugo pomenuti	53 664	68 346	127,4	2 406	4 964	206,3
7 Mašine i transportni uređaji	297 965	383 518	128,7	24 022	41 605	173,2
71 Pogonske mašine i uređaji	5 348	5 899	110,3	256	359	140,3
72 Specijalne mašine za neke ind.grane	28 747	31 099	108,2	7 478	10 614	141,9
73 Mašine za obradu metala	1 872	2 281	121,8	243	53	21,7
74 Industrijske mašine za opštu upotrebu	45 759	62 210	136,0	6 589	12 907	195,9
75 Kancelarijske mašine i za AOP	14 876	19 595	131,7	250	421	168,5
76 Telekomunikacioni aparati i uređaji	34 693	50 917	146,8	2 187	2 531	115,7
77 Električne mašine aparati i uređaji	59 803	70 999	118,7	2 843	2 758	97,0
78 Drumska vozila	85 400	115 726	135,5	3 229	7 897	244,6
79 Ostala transportna sredstva i opreme	21 465	24 792	115,5	946	4 065	300 ¹
8 Razni gotovi proizvodi	180 394	240 286	133,2	9 923	15 105	152,2
81 Montažne zgrade sanitarni uređaji	9 336	13 245	141,9	197	226	115,0
82 Namještaj i djelovi	31 410	48 848	155,5	974	1 500	154,0
83 Predmeti za putovanja	4 330	5 795	133,9	85	75	87,8
84 Odjeća	41 433	52 604	127,0	1 293	1 765	136,6
85 Obuća	18 006	20 651	114,7	254	250	98,3
87 Naučni i kontrolni instrumenti	12 843	16 150	125,8	1 546	2 275	147,2
88 Fotoaparati časovnici	6 086	9 492	156,0	78	76	98,2
89 Razni gotovi proizvodi	56 950	73 500	129,1	5 497	8 936	162,6
9 Proizvodi i transakcije nigdje drugo pomenuti	70	29	41,8	0	0	0,0

¹ Obračunati indeks veći je od 300,0

Tabela 5. Spoljnotrgovinska robna razmjena Crne Gore prema odsjeku Kombinovane nomenklature⁵

PODJELA PREMA ODSJEKU KOMBINOVANE NOMENKLATURE	Uvoz			Izvoz		
	Jan - Jul 2021	Jan - Jul 2022	Jan-Jul 2022 Jan-Jul 2021	Jan - Jul 2021	Jan - Jul 2022	Jan-Jul 2022 Jan-Jul 2021
	u hilj. EUR	u hilj. EUR	Indeks	u hilj. EUR	u hilj. EUR	Indeks
I - XXI UKUPNO	1 355 705	1 925 109	142,0	235 152	427 015	181,6
I Žive životinje i životinjski proizvodi	89 390	123 286	137,9	6 172	10 805	175,1
II Povrće	59 378	78 154	131,6	4 183	3 734	89,3
III Životinjske ili biljne masti ulja i voskovi	10 026	18 114	180,7	132	351	265,2
IV Pripremljena hrana pića duvan	164 568	213 238	129,6	16 887	11 622	68,8
V Mineralni proizvodi	148 913	321 524	215,9	68 141	155 098	227,6
VI Proizvodi hemijske ili srodne industrije	178 248	175 000	98,2	18 417	22 023	119,6
VII Plastika guma i proizvodi od gume	55 404	67 556	121,9	2 030	3 114	153,4
VIII Sirove kože koža i krzno	4 982	6 717	134,8	1 487	1 839	123,7
IX Drvo proizvodi od drveta korpe drveni ugalj pluta	18 678	24 560	131,5	17 372	22 573	129,9
X Materijali i proizvodi papirne industrije	20 452	30 360	148,4	2 509	4 430	176,6
XI Tekstil i tekstilni proizvodi	52 771	64 939	123,1	1 520	2 311	152,0
XII Obuća kape i modni dodaci	19 741	23 762	120,4	278	285	102,7
XIII Proizvodi od kamena gipsa keramički proizvodi stakleni proizvodi	35 628	51 254	143,9	2 183	2 131	97,6
XIV Biseri drago kamenje i metali kovanice	2 102	7 029	300 ¹	84	70	82,7
XV Bazni metali i proizvodi od osnovnih metala	109 420	215 262	196,7	64 272	136 822	212,9
XVI Mašine i mehanički uređaji električna oprema	188 627	237 552	125,9	19 695	28 960	147,0
XVII Vozila i prateća transportna oprema	108 360	145 693	134,5	4 387	12 839	292,6
XVIII Optički medicinski i mjerni instrumenti satovi	22 832	29 872	130,8	1 849	2 551	138,0
XIX Oružje i municija	7 156	6 111	85,4	1 857	2 911	156,8
XX Razni proizvodi	58 890	85 068	144,5	1 685	2 320	137,7
XXI Umjetnička djela kolekcionarski predmeti i antikviteti	138	58	42,1	11	226	300 ¹

¹ Obračunati indeks veći je od 300,0

⁵ Podaci na detaljnijem nivou se nalaze u bazi spoljnotrgovinske robne razmjene, link: [Podaci](#)

METODOLOŠKA OBJAŠNJENJA

Statistika robne razmjene sa inostranstvom predstavlja važan izvor podataka koji je od značaja za kreatore ekonomske politike kao i za donosiocje odluka. Podaci statistike robne razmjene sa inostranstvom služe kao osnovni izvor informacija za izradu statistike platnog bilansa statistike nacionalnih računa za pripremu multilateralnih i bilateralnih pregovora kao i preduzećima za istraživanje tržišta i analizu poslovanja.

Izrada podataka robne razmjene sa inostranstvom temelji se na preporukama statistike UN i EU koje su sadržane u sledećim publikacijama:

- International merchandise Trade Statistics Concept and Definitions UN
- Statistics on the Trade of Goods User Guide EUROSTAT

Usklađuje se sa regulativama iz dokumenta „European Legislation applicable to the Statistics relating to the trading of goods“ vezane za EXTRASTAT:

- Regulativa Evropskog Parlamenta i Savjeta broj 471/2009
- Regulativa Evropske komisije broj 92/2010
- Regulativa Evropske komisije broj 113/2010.

Nazivi zemalja su u skladu sa Geonomenklaturom koja se primjenjuje u Evropskoj statistici spoljne trgovine robama.

Izvor podataka

Izvor podataka za statistiku robne razmjene Crne Gore su carinske deklaracije o izvozu i uvozu robe. Carinska deklaracija je dokument koji se podnosi u carinskom postupku. Sadrži podatke koji su važni za sam postupak carinjenja ali i podatke za potrebe statistike. MONSTAT u mjesečnoj periodici od Uprave carina preuzima podatke u elektronskoj formi i dalje ih statistički obrađuje i publikuje rezultate.

U carinskom postupku pri tarifiranju proizvoda od 2002 godine koristi se kombinovana nomenklatura koja je usklađena sa kombinovanom nomenklaturom EU. Objavljuje se godišnje u Službenom listu Crne Gore za važeću godinu.

Obuhvat spoljne trgovine

Izvoz obuhvata robu koja napušta statističku teritoriju Crne Gore u skladu sa sljedećim carinskim postupcima:

- Izvoz
- Pasivno oplemenjivanje
- Ponovni izvoz koja je bila u postupku aktivnog oplemenjivanja i prerada robe pod carinskim nadzorom.

Uvoz obuhvata svu robu koja ulazi na statističku teritoriju Crne Gore u skladu sa sljedećim carinskim postupcima:

- Uvoz za slobodni promet
- Aktivno oplemenjivanje
- Prerada robe pod carinskim nadzorom.

Klasifikacija izvoza i uvoza se vrši prema nomenklaturi statistike spoljne trgovine (NSST) koja se zasniva na standardnoj međunarodnoj trgovinskoj klasifikaciji OUN (SMTK) 4. revizija. Šifra svakog klasifikovanog proizvoda je takva da prva cifra označava – sektor, dvije cifre – odsjek, tri cifre – grupu, četiri cifre – podgrupu a pet cifara – poziciju, odnosno proizvod.

Prilikom korišćenja podataka navesti:

„Izvor podataka: Uprava za statistiku - MONSTAT“

Više podataka, kao i detaljna metodološka objašnjenja možete naći u sekciji: [Spoljna trgovina](#)